

Re-exploring Sefirat Ha'Omer

I. The Mitzva

ויקרא פרק כג

(טו) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה:

(טז) עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליקוק

15 And you shall count for yourselves from the morrow after the day of rest, from the day when you bring the sheaf of the waving; seven weeks, they shall be complete; **16** until the morrow after the seventh week shall you count fifty days; and you shall offer a new meal-offering to Hashem.

דברים פרק טז

(ט) שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות:

9 Seven weeks shall you count for yourselves; from when the sickle is first put to the standing crop, shall you begin to count seven weeks.

- For what purpose??

II. The Rationale(s)

A. Connecting Pesach to Shavuot; Counting Towards...

- Shalosh Regalim: Two parallel sets...Pesach/Shavuot; Sukkot Shemini Atzeret...multi- day festivals followed by one day festivals
- Shavuot referred to in Mishna and Gemara as עצרת
- Midrash on timing of Shemini Atzeret
- Significance of connection...

שמות פרק ג

(יא) ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים:

(יב) ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה:

11 And Moshe said to God, 'Who am I that I should go to Pharaoh and that I should take the Children of Israel out of Egypt?'

12 And He said, 'For I shall be with you-and this is the sign that I have sent you: When you take the people out of Egypt, you will serve God on this mountain.'

ספר החינוך: מצוה שו

ומפני כן, כי היא כל עקרון של ישראל ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדלה שעלו אליה, נצטוינו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא

- The purpose of Yetziat Mitzraim
- Physical to spiritual freedom
- Anticipation
- Sharpening the message...a tale of two counts...omer and yovel

ויקרא פרק כה

(ח) וספרת לך שבע שבתות שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה:

(ט) והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם:
 (י) וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשבּו:

8 And you shall count for yourself seven cycles of sabbatical years, seven times seven years; and the seven cycles of sabbatical years shall be for you forty and nine years. **9** And you shall sound a broken blast on the shofar, on the tenth day of the seventh month; on the Day of Atonement you shall sound the shofar throughout your land. **10** And you shall sanctify the fiftieth year, and proclaim liberty throughout the land unto all the inhabitants thereof; it shall be a Jubilee for you; and you shall return every man unto his possession, and you shall return every man to his family. **11** A Jubilee shall that fiftieth year be for you; you shall not so, you shall not harvest its aftergrowth, and you shall not pick that which was set aside of it for yourself. **12** For it is a Jubilee; it shall be holy to you; from the field you may eat its crop. **13** In this Jubilee year you shall return every man unto his possession.

- Yovel...a count towards דרור; Omer...a count towards חרות
- Yovel...(בית דין); Omer...(כל אחד ואחד)

B. Counting From...

אור החיים ויקרא פרק כג

(טו) וספרתם לכם וגו'. אומרו לכם לצד שיצו ה' לספור שבע שבתות, ואמרו ז"ל (זוהר ח"ג צד א) כי לצד שהיו בטומאת מצרים ורצה ה' להזדווג לאומה זו דן בה כמשפט נדה שדינה לספור ז' נקיים, וצוה שיספרו ז' שבועות ואז יהיו מוכשרים להכניסתם כלה לחופה, והגם כי שם ז' ימים וכאן ז' שבועות, לצד הפלגת הטומאה וגם היותם בכללות ישראל שיער התמים דעים כי כן משפטם...

והוא מאמר הכתוב כאן וספרתם לכם פירוש סיבת ספירה זו היא לסיבתכם לטהרתכם שזולת זה תיכף היה ה' נותן להם התורה. ולדרך זה ידויק על נכון טעם ממחרת השבת ולא מיום השבת עצמו, כי כן משפט הספירה שיהיו כל הימים שלימים, ולצד שיום ט"ו בניסן שהוא יום השבת האמור כאן מקצת היום היו עדיין בארץ מצרים לזה יצו ה' לספור ממחרת, והגם כי זה היה בפסח מצרים, כמשפט הזה יעשה באותו פרק עצמו מדי שנה בשנה, כי כמו כן יעשה בסוד ה' כידוע ליודעי חן.

Ohr HaChaim: [Example of those who view Omer as counting from Tumat Mitzraim]

HaShem prepares the nation for the Chupa of Sinai...Seven weeks/שבע נקיים/השבת/ממחרת
 טהרה first full day of

במדבר לג:א

אלה מסעי בני-ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד-משה ואהרן

These were the journeys of the Children of Israel who went forth from the land of Egypt, in their legions, in the charge of Moses and Aaron.

Malbim: Focus on departure, not destination. Purpose of journey....

C. Between Heaven and Earth

אבודרהם תפילות פסח

והטעם שצוה הב"ה לספור את העומר מפני שכל אחד מישראל היה עסוק בקציר שלו והיו מפוזרים כל אחד בגרנו וצוה למנות כדי שלא ישכחו זמן עלייתם לרגל.

טעם אחר במדרש משל לאחר שהיה חבוש בבית האסורים וצעק למלך להתירו קבע לו המלך זמן להתירו ולתת לו בתו והיה מונה והולך עד בא הזמן כך עשו ישראל בצאתם ממצרים.

וי"א טעם אחר מפני שהעולם בצער מפסח ועד שבועות על התבואות ועל האילנות

ולפי' צוה הב"ה לספור ימים אלו כדי שנזכור צער העולם ולשוב לו בלבב שלם ולהתחנן לפניו לרחם עלינו ועל הבריות ועל הארץ שיהיו התבואות כתקנן שהם סבת חיינו שאם אין קמח אין תורה

Abudraham: Offers two approaches (in addition to a third, in line with the Chinuch)

1. To ensure that the farmers, pre-occupied with the harvest, will remember to be עולה לרגל
2. To encourage Tefilla and Teshuva at this critical time of the year

ספורנו: ויקרא כג:

כי אמנם מכוונות הרגלים הם התפלה וההודאה כמו במועד חדש האביב התפלה לאל על האביב וההודאה על החירות. ובהיות כי הצלחת הקציר תהיה כפי מזג הזמן מתחלת האביב עד הקציר כאמרו שבועות חקות קציר ששמר לנו היה העומר הודאה על האביב כמקריב ביכורי השדה לבעלים והיה הקרבן עמו לתפלה על העתיד והיתה הספירה זכרון לתפלת יום יום והיה חג הקציר הודאה על טוב הקציר וחג האסיף על טוב האסיף:

Sforno: The principal reason for the festivals is to afford us an opportunity to express our gratitude in prayer and in deed.

D. Additional Messages and Themes

- Rav Soloveitchik: Between Minyan and Sefira
- Grain to Bread
- Korban Ha'Omer as a Matir-Chadash

III. Historical Overlay

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב:

אמרו: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת.

- Fate of Rabbi Akiva's students during this period
- Impact and thematic connection on two levels
- Laws and customs: Based on two opinions concerning the historical facts
 1. Calamity ended o Perus L'Atzeret [midpoint in the thirty day period before Shavuot]
 2. Plague continued throughout the omer period, but was lifted on days with no Tachanun

IV. Halachic Laboratory

A. Biblical or Rabbinic Today?

ויקרא פרק כג

(טו) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה

ביאור הלכה סימן תפט

לספור העומר - הנה דעת הרמב"ם והחינוך שהוא נוהג מן התורה גם עתה אכן דעת הטור וש"ע וכמה פוסקים שאינה בזה"ז אלא זכר למקדש שהקריבו עומר וכן הוא סוגית הפוסקים בסימן זה

- The debate (three positions)
- The source
- The ramifications: Safek, Bein Ha'Shemashot
- Other examples of biblical/Zecher l'mikdash transformations
 Marror, Arba Minim (Emor)

B. Temimot: Completeויקרא פרק כג:טו-טז

(טו) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה:
 (טז) עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליקוק

- The Source
- Two opinions concerning *temimot* : complete counting or complete days
- Ramifications: Safek Berachot; counting during the day; missing a day; continued counting after counting during the day

V. Final Mystery

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת נדרים פרק ט הלכה ד
ואהבת לרעך כמוך. רבי עקיבה אומר זהו כלל גדול בתורה.

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב עמוד ב
וכלן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה

Correlating Rabbi Akiva's teaching with his students' fate...

How could it be???